

Avlopp på rätt sätt

Information och råd till dig som planerar en enskild avloppsanläggning

Om din fastighet inte är ansluten till det kommunala avloppsnätet måste du själv ordna rening av avloppsvattnet. Som fastighetsägare är du ansvarig för att avloppsanläggningen fungerar som den ska och är byggd enligt gällande lagar och bestämmelser.

Beroende på var du bor och vad anläggningen ska användas till behöver du antingen ansöka om tillstånd eller göra en skriftlig anmälan till miljöenheten. I denna broschyr finns kortfattade beskrivningar över den viktigaste informationen då du ska anlägga ett nytt avlopp. Du hittar också tips på var du kan läsa mer och hur du kommer i kontakt med oss på miljöenheten.

Arbetsgång

1. Kolla din skyddsnivå

Vid nyanläggning av avlopp gäller generellt hög skyddsnivå i hela Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner. Det är högre krav på avloppsanläggningar i områden med hög skyddsnivå än i områden med normal skyddsnivå. Vi bedömer dock alltid din ansökan utifrån förhållandena på platsen, kontakta miljöenheten om du har frågor kring skyddsnivå.

2. Välj anläggning

Du kan se exempel på anläggningar som bedöms klara kraven för respektive skyddsnivå längre fram i detta dokument.

3. Skicka in ansökan/anmälan

Du hittar ansöknings/anmälningsblanketten på sotenas.se eller kontakta oss så skickar vi en blankett till dig. Om du har en blankett i pappersform så skickar du in din ansökan eller anmälan tillsammans med de dokument du ska bifoga. Det finns en länk på sotenas.se, lantmäteriets *Min karta*, för att hitta karta för din fastighet, eller kontakta miljöenheten.

4. Vi handlägger och tar beslut

Kommunen handlägger din ansökan eller anmälan och fattar beslut i ärendet. Vi kontaktar dig om du behöver komplettera något i din ansökan.

5. Arbetet startar

När du har fått ditt beslut och beslutet vunnit laga kraft så kan arbetet starta. Ett tillstånd upphör att gälla om arbetet med anläggningen inte påbörjats inom två år och slutförts inom fem år. Om du tidigare har fått ett förbud eller föreläggande, ska åtgärderna vara klara före datumet då förbudet eller föreläggandet träder i kraft. Du eller den entreprenör du har anlitat ska dokumentera arbetet och fotografera alla steg i anläggandet. **Följ de villkor som anges i tillståndet!**

6. Du får en bekräftelse när allt är klart

När anläggningen är anlagd skickas entreprenörsrapporten tillsammans med fotodokumentation till Miljönämnden i mellersta Bohuslän (härefter endast miljönämnden) för granskning. En bekräftelse skickas ut till fastighetsägare, entreprenör och Rambo när granskningen är gjord.

Tillstånd eller anmälan?

För att anlägga ett avlopp krävs tillstånd från miljönämnden. I vissa fall räcker det med en anmälan. Även förändringar av avloppet ska anmälas till miljönämnden. Kontakta miljönämnden om du är osäker om din åtgärd är anmälningspliktig eller tillståndspliktig.

Exempel på tillståndspliktiga ärenden

- Vid ny avloppsanläggning med ansluten vattentoalett.
- Vid installation av förmultningstoalett, multrum eller eltoalett (förbränningstoalett).
- Vid påkoppling av avlopp från separationstoalett (till exempel urin från urinsortande toalett) till bad-, disk- och tvättvatten.
- Vid påkoppling av vattentoalett på en befintlig anläggning om det innebär att vattenmängden eller antal anslutna personer ökar, ex påkoppling av attefallshus.
 - Anläggningar för behandling av bad-, disk- och tvättvatten kräver tillstånd i delar av kommunerna, se karta i de lokala avfallsföreskrifterna för respektive kommun.
- Vid ny lokalisering av infiltration eller markbädd (även om du redan har tillstånd för infiltration eller markbädd på din fastighet).
- Vid ändring av utsläppspunkten krävs ofta nytt tillstånd.

Exempel på anmälningspliktiga ärenden

- Anläggningar för behandling av bad-, disk- och tvättvatten endast anmälan i delar av kommunerna, se karta i de lokala avfallsföreskrifterna för respektive kommun.
- Vid ändringar i belastningen på befintlig avloppsanläggning, dvs. att fler personer än tidigare ansluts till anläggningen, eller att den mängd vatten eller föroreningar som kommer till anläggningen ändras på annat sätt.

Exempel på när det inte krävs anmälan eller tillstånd

- Vid byte av ledning, t.ex. vid stopp eller läckage, om det kan betraktas som underhåll och ledningen inte får en ny dragning.
- Att byta ut en slamavskiljare mot ny likvärdig, så länge anläggningen ligger på samma plats som tidigare. Men informera gärna miljöenheten.

Avgift för tillstånd/anmälan

Miljönämnden tar ut en avgift för handläggning av ansökan eller anmälan. Information om aktuella avgifter får du från miljöenheten eller på sotenas.se.

Vad händer om du anlägger ett avlopp utan tillstånd?

Om du påbörjar anläggningsarbetet innan tillståndsprövningen är avklarad måste du visa att anläggningen har den utformning och funktion som krävts för tillstånd. Om du inte kan visa att avloppsanläggningen uppfyller kraven kan du bli tvungen att bygga en ny anläggning eller flytta den befintliga. Anläggs avloppet utan tillstånd alternativt anmälan kan du bli skyldig att betala en miljöstraffavgift.

Vad ska ansökan och anmälan innehålla?

Ansökan om tillstånd samt anmälan om enskilt avlopp sker via blanketten *Ansökan/anmälan om enskilt avlopp* som du hittar under ”E-tjänster och blanketter” på sotenas.se. Blanketten ska fyllas i sin helhet vid både ansökan och anmälan. I de flesta fall ska även följande uppgifter bifogas:

- Kartor i lämplig skala. 1:400 och 1:2000. Det finns en länk på sotenas.se, lantmäteriets *Min karta*, för att hitta karta för din fastighet, eller kontakta miljöenheten. Planen ska vara skalenlig och visa:
 - befintliga och/eller planerade byggnader
 - fastighetsgränser
 - placering och utformning av avloppsanläggning
 - egen och övriga dricksvattenbrunnar inom 150 m från planerad avloppsanläggning inkl. brunnar för djur samt energibrunnar inom 30 meter.
 - tillfartsväg och uppställningsplats för slamsugningsfordonen
 - dräneringar och vattendrag (diken, bäckar, åar)
- Teknisk beskrivning av anläggningen samt tvärsnitt/typritning för markbaserade anläggningar.
- Prestandadeklaration på svenska, om sådan finns.
- Om urinsorterande toalett även en ritning som visar tillgänglig spridningsareal alternativt placering av tank för slamsugning.
- Beskrivning över hur anläggningen ska skötas och underhållas eller kopia på serviceavtal när så är aktuellt.
- Intyg från markägare om anläggningen helt eller delvis ska placeras på annans mark.
- Utredning om markförhållande. Vid anläggande av infiltration krävs exempelvis perkolationsprov eller siktanalys.

Att tänka på

Miljönämnden gör alltid en bedömning i det enskilda fallet.

Skyddsavstånd

Att anlägga en avloppsanläggning kan innebära risk för förorening av grundvatten, vattentäcker och omkringliggande vatten. Det kan även finnas risk för luktstörningar. Därför finns en del generella riktlinjer vad gäller skyddsavstånd från avloppsanläggningen, se Hav och vattenmyndighetens allmänna råd för små avlopp (HVMFS 2016:17).

Slamsugning och tillgänglighet

För att slamavskiljare och slutna tankar ska kunna slamsugas bör de placeras högst 10 m från väg eller vändplan där slamsugningsfordonen kan stå. I de fall det krävs extra slang (upp till 60 m) betalas en extraavgift till Rambo. Höjdskillnaden mellan tankens/slamavskiljarens

botten och slamsugningsfordonet får vara max 9 m. Lock ska vara lättillgängliga (inte väga över 15 kg, inte vara övergrävd eller is/snötäckt) och lätta att hitta.

Vägstandard

Följ Rambos anvisningar för transportvägar i de lokala avfallsföreskrifterna för respektive kommun.

Kontakta berörda grannar

Det är alltid bra att informera berörda grannar om planerna på att göra ny avlopps-anläggning. Om inte annat kanske de också funderar på att åtgärda sina avlopp. Att göra en gemensam anläggning kan ofta vara det bästa, både miljömässigt och ekonomiskt. Om anläggningen ska placeras utanför den egna fastigheten bör intyg från berörd markägare finnas. För att säkerställa nyttjanderätten till anläggningen bör ett servitut upprättas hos Lantmäteriet eller Tingsrätten. Miljönämnden kommer även skicka ut grannyttrande till berörda grannar under handläggningsprocessen för att ge berörda grannar möjlighet att lämna synpunkter på planerad åtgärd.

Dag/dräneringsvatten

Dag- och dräneringsvatten får inte avledas till eller på annat sätt belasta en avlopps-anläggning. Sådant vatten ska avledas till dike, stenkista eller liknande.

Skyddsnivå

När en ny avloppsanläggning ska inrättas ställs krav på dess funktion. Vilka krav som gäller i det enskilda fallet styrs av vilken skyddsnivå som det aktuella området omfattas av. Generellt tillämpas hög skyddsnivå för miljöskydd i hela området.

Principlösningar för respektive skyddsnivå

Avloppslösning	Skyddsnivå		Kommentar
	Normal	Hög	
Slamavskiljare med efterföljande infiltration/markbädd	Ja	Nej	
Slamavskiljare och markbädd med fosforfälla	Ja	Ja om test visar detta	Fosforfälla med säcklösning krävs för enkel hantering av avfallet. Serviceavtal bör finnas.
Kemisk fällning i slamavskiljare med efterföljande markbädd/infiltration/kompaktfilter eller typ markbädd på burk	Ja	Ja om test visar detta	Serviceavtal bör finnas.
Minireningsverk testad enligt EN-standard med efterbehandling/polering	Ja	Ja, om test visar detta	Efterbehandling krävs för att uppnå tillräckligt bra smittskydd samt säkerställa viss rening vid tekniska problem. Serviceavtal bör finnas.
Urinsortering i vattentoalett och slamavskiljare med efterföljande markbädd/infiltration/kompaktfilter	Ja	Ja	Urin avleds till tank för slamsugning eller om så kan medges spridning på egen mark
Sluten tank för WC och rening av BDT-vatten i markbädd/infiltration/kompaktfilter	Ja	Ja	Vakuumbak tank ett alternativ som sparar mycket vatten och därmed tömningar.
Torrtoalett (ev. med urinsortering för spridning på egen mark) och rening av BDT-vatten i slamavskiljare med efterföljande markbädd/ infiltration/kompaktfilter	Ja	Ja	Kontakta miljöenheten för information om vad som krävs för spridning av urin på egen mark.

Följande produkter ska ha en CE-märkning: Slamavskiljare, minireningsverk, fosforfälla, UV-ljus och sluten tank.

Ansvar och roller

Vilket ansvar har du med enskilt avlopp?

Du som äger en fastighet med ett enskilt avlopp räknas enligt lagen som verksamhetsutövare. Du är ansvarig för att ansöka om tillstånd alternativt anmäla innan du bygger din anläggning, och för att anläggningen sedan byggs enligt beslutet. Du ska också sköta och underhålla din anläggning, samt löpande kontrollera att den fungerar. Du ansvarar för att anläggande av ditt enskilda avlopp utförs på ett fackmannamässigt sätt och inkommer med entreprenörsrapport med fotodokumentation.

Vilket ansvar har myndigheterna?

Miljönämnden är tillstånds- och tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner, och ansvarar för handläggningen av avloppsärenden. Det är hit du ska vända dig med ansökan om tillstånd eller anmälan när du ska anlägga eller åtgärda din avloppsanläggning.

Vilket ansvar har entreprenören eller teknikleverantören?

Den entreprenör som du anlitar för att anlägga ditt avlopp har ansvar gentemot dig att utföra arbetet på ett fackmässigt sätt och att tillvarata dina intressen. Den teknikleverantör som säljer en avloppsprodukt till dig har bl.a. ansvar för att produkten överensstämmer med den beskrivning du fick innan du köpte den och att instruktioner för installation, drift och underhåll medföljer.

Vill du veta mer om enskilda avlopp?

www.sotenas.se

Gå till Bygga, bo & miljö/vatten och avlopp/avlopp/enskilt avlopp Här går bl.a. att hämta blanketter för ansökan om tillstånd, information m.m.

www.avloppsguiden.se

Här finns information om det mesta som rör enskilda avlopp, bl.a. avloppsteknik, hur du planerar ditt avlopp samt en förteckning över entreprenörer, konsulter och avloppsprodukter.

www.havochvatten.se

På Hav- och vattenmyndighetens hemsida finns information om bl.a. lagar och regler för enskilda avlopp.

www.notisum.se

På Rättsnätets hemsida finns länkar till alla lagtexter.

www.lantmateriet.se

På Lantmäteriets hemsida finns information om vilka regler som gäller för gemensamhetsanläggningar.

Kontakta oss

Sedan 2013 så ingår miljöenheten i Lysekils, Munkedals och Sotenäs kommuner i en gemensam organisation, Miljönämnden i mellersta Bohuslän. Denna ligger organisatoriskt i Sotenäs kommun och personalen hör till miljöenheten inom Miljö- och byggförvaltningen i Sotenäs.

Telefonväxel: 0523-66 40 00

E-post: miljoenheten@sotenas.se

Postadress:

Sotenäs kommun
Miljönämnden i mellersta Bohuslän
Parkgatan 46
456 80 Kungshamn

Besöksadress:

Sotenäs kommun
Parkgatan 46
456 80 Kungshamn